

Δήλωση στο Μητρώο Τεχνητής Νοημοσύνης

Πώς να συμπληρώσετε τη δήλωση που ζητά ο νόμος 5321/2026 και να δείξετε ότι ο ανθρώπινος έλεγχος λειτουργεί

ΜΕ ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ

Για	φορείς του δημόσιου τομέα
Νόμος	νόμος 5321/2026
Προθεσμία	31.12.2026 για συστήματα σε χρήση πριν από τον νόμο
Περιέχει	υπόδειγμα και συμπληρωμένο παράδειγμα

Ο οδηγός αυτός είναι πρακτική καθοδήγηση, όχι νομική συμβουλή. Το κείμενο του νόμου θα το βρείτε στο τέλος, μαζί με τις πηγές. Για ζητήματα ερμηνείας, απευθυνθείτε στη νομική υπηρεσία του φορέα σας ή στην Ειδική Γραμματεία Τεχνητής Νοημοσύνης και Διακυβέρνησης Δεδομένων.

Συνοπτικά

ΠΟΙΟΥΣ ΑΦΟΡΑ

Κάθε φορέα του δημοσίου που χρησιμοποιεί ή σκοπεύει να χρησιμοποιήσει σύστημα τεχνητής νοημοσύνης (TN): υπουργεία, ανεξάρτητες αρχές και άλλους φορείς της κεντρικής διοίκησης, δήμους, περιφέρειες και τα νομικά τους πρόσωπα, οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης, άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και δημόσιες επιχειρήσεις.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ

Μια δήλωση για κάθε σύστημα TN, στο Μητρώο που τηρεί η Ειδική Γραμματεία Τεχνητής Νοημοσύνης και Διακυβέρνησης Δεδομένων. Ο νόμος ζητά τουλάχιστον έντεκα στοιχεία.

ΠΟΤΕ

Για νέο σύστημα, πριν αρχίσει να λειτουργεί.
Για σύστημα που χρησιμοποιούσατε ήδη πριν από τον νόμο (20.07.2026), το συντομότερο, και το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026.

ΠΟΙΟΣ ΤΗΝ ΥΠΟΒΑΛΛΕΙ

Ο προϊστάμενος της υπηρεσίας πληροφορικής και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης του φορέα. Στους φορείς της κεντρικής κυβέρνησης την υποβάλλει ως Υπεύθυνος για τη Χρήση Δεδομένων, ρόλο που έχει ο ίδιος.

ΤΑ ΤΡΙΑ ΔΥΣΚΟΛΟΤΕΡΑ ΣΗΜΕΙΑ

Οι αποφάσεις στις οποίες συμμετέχει το σύστημα (στ), οι κίνδυνοι για τα δικαιώματα των ανθρώπων, ιδίως των ομάδων που ονομάζει ο νόμος (ζ) και τα μέτρα για την ασφαλή λειτουργία του (θ). Σε αυτά θα φανεί αν η δήλωσή σας περιγράφει ένα σύστημα που ελέγχεται πραγματικά ή μόνο στα χαρτιά.

Ο νόμος δεν συνοδεύεται από υπόδειγμα δήλωσης, και η Ειδική Γραμματεία δεν έχει δημοσιεύσει ακόμη οδηγίες ή εργαλεία για το Μητρώο. Στο τέλος του οδηγού θα βρείτε ένα υπόδειγμα και ένα συμπληρωμένο παράδειγμα.

1. Ποιοι φορείς και ποια συστήματα

Ποιοι φορείς

Η υποχρέωση αφορά ολόκληρο τον δημόσιο τομέα, όπως τον ορίζει η νομοθεσία για τη δημοσιονομική διαχείριση. Σε αυτόν ανήκουν:

Η **Γενική Κυβέρνηση**: υπουργεία και άλλοι φορείς της κεντρικής διοίκησης, όπως ανεξάρτητες αρχές και ορισμένα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, δήμοι και περιφέρειες με τα νομικά τους πρόσωπα, και οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης·

Τα υπόλοιπα **νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου**·

Οι **δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί**.

Αν δεν είστε βέβαιοι σε ποια κατηγορία ανήκει ο φορέας σας, ανατρέξτε στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ), που καλύπτει την πρώτη κατηγορία.

Τι είναι «σύστημα ΤΝ»

Ο ΟΡΙΣΜΟΣ

Ο ορισμός είναι αυτός του ευρωπαϊκού Κανονισμού για την τεχνητή νοημοσύνη: ένα σύστημα που λειτουργεί με κάποιο βαθμό αυτονομίας και, από τα δεδομένα που λαμβάνει, συμπεραίνει πώς να παράγει αποτελέσματα, όπως προβλέψεις, περιεχόμενο, συστάσεις ή αποφάσεις.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΟΡΕΩΝ

Ένα chatbot που απαντά σε ερωτήματα πολιτών

Ένα εργαλείο που ταξινομεί εισερχόμενα έγγραφα ή αιτήσεις

Ένα σύστημα που επισημαίνει φακέλους για έλεγχο

Ένα εργαλείο που συντάσσει προσχέδια απαντήσεων ή περιλήψεις

? Ένα ανοιχτό ερώτημα

Ο νόμος μιλά για φορέα που «σκοπεύει να χρησιμοποιήσει σύστημα TN». Δεν λέει ρητά αν η χρήση ενός εργαλείου γενικής χρήσης (για παράδειγμα, ενός chatbot παραγωγικής TN) από υπαλλήλους για την καθημερινή τους εργασία συνιστά χρήση συστήματος TN από τον φορέα. Ο οδηγός δεν απαντά σε αυτό. Αν ο φορέας σας χρησιμοποιεί τέτοια εργαλεία, ρωτήστε την Ειδική Γραμματεία ή τη νομική σας υπηρεσία, και κρατήστε γραπτά την απάντηση.

2. Χρονοδιάγραμμα και ρόλοι

Ο νόμος 5321/2026 δημοσιεύθηκε στις 20 Ιουλίου 2026.

ΟΙ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ ΠΟΥ ΜΕΤΡΑΝΕ



20.07.2026

Ο νόμος 5321/2026 δημοσιεύεται και ισχύει



31.12.2026

Προθεσμία για συστήματα που χρησιμοποιούσατε ήδη πριν από τον νόμο



02.12.2027

Υποχρεώσεις για τα συστήματα υψηλού κινδύνου στους ευαίσθητους τομείς

ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Πριν αρχίσει να λειτουργεί

ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΣΑΤΕ ΗΔΗ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

Το συντομότερο, το αργότερο 31.12.2026

Η δήλωση στο Μητρώο είναι ελληνική υποχρέωση. Δεν αντικαθιστά όσα ζητά ο ευρωπαϊκός Κανονισμός για την TN. Τρία σημεία του Κανονισμού αφορούν άμεσα τους φορείς:

Κατανόηση της TN από το προσωπικό

Μετά την τροποποίηση του Κανονισμού τον Ιούλιο του 2026, όσοι αναπτύσσουν ή χρησιμοποιούν συστήματα TN πρέπει να λαμβάνουν μέτρα που βοηθούν το προσωπικό τους να κατανοεί την TN.

Συστήματα υψηλού κινδύνου

Για τους φορείς του δημοσίου είναι κυρίως τα συστήματα που χρησιμοποιούνται σε τομείς που ο Κανονισμός θεωρεί ευαίσθητους, όπως η κρίση για το αν κάποιος δικαιούται δημόσιες παροχές και υπηρεσίες, η εκπαίδευση, η απασχόληση, η μετανάστευση και η δικαιοσύνη. Ο πλήρης κατάλογος βρίσκεται στο Παράρτημα III του Κανονισμού, και οι υποχρεώσεις για αυτά τα συστήματα ισχύουν από τις 2 Δεκεμβρίου 2027. Υψηλού κινδύνου είναι επίσης η TN που προστατεύει την υγεία και την ασφάλεια σε ορισμένα προϊόντα που ρυθμίζει ήδη η νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα· για αυτήν οι υποχρεώσεις ισχύουν από τις 2 Αυγούστου 2028.

Εκτίμηση επιπτώσεων στα θεμελιώδη δικαιώματα

Πριν χρησιμοποιήσει σύστημα υψηλού κινδύνου από τους ευαίσθητους τομείς του Παραρτήματος III, ένας φορέας του δημοσίου, όπως και ένας ιδιώτης που παρέχει δημόσιες υπηρεσίες, πρέπει να εκτιμήσει πώς μπορεί να επηρεάσει τα δικαιώματα των ανθρώπων. Εξαιρέση είναι τα συστήματα για κρίσιμες υποδομές.

Η δήλωση του 2026 είναι λοιπόν και η πρώτη καταγραφή όσων θα χρειαστείτε το 2027. Αν τη συμπληρώσετε σωστά τώρα, θα έχετε ήδη τη βάση για τις επόμενες υποχρεώσεις.

Ρόλοι στην πράξη

Τη δήλωση την υποβάλλει ο προϊστάμενος πληροφορικής, αλλά δεν μπορεί να τη συντάξει μόνος του. Χρειάζεται:

ΥΠΟΒΑΛΛΕΙ

Ο προϊστάμενος πληροφορικής

Η ΧΡΗΣΗ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

Τον υπεύθυνο της υπηρεσίας που χρησιμοποιεί το σύστημα, που ξέρει πώς χρησιμοποιείται στην πράξη·

ΤΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Τον προμηθευτή ή τον ανάδοχο, που ξέρει τα τεχνικά χαρακτηριστικά·

ΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Τον Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων, για τα στοιχεία δ' και ια'. Ο Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων και ο Υπεύθυνος για τη Χρήση Δεδομένων δεν μπορεί να είναι το ίδιο πρόσωπο.

3. Τα έντεκα στοιχεία της δήλωσης, ένα προς ένα

Για κάθε στοιχείο: τι ζητά ο νόμος με απλά λόγια, τι σημαίνει καλή τεκμηρίωση, και πού συνήθως υπάρχει κενό.

α

Η ονομασία του συστήματος

ΤΙ ΖΗΤΑ Ο ΝΟΜΟΣ, ΜΕ ΑΠΛΑ ΛΟΓΙΑ

Το όνομα του συστήματος.

Χρησιμοποιήστε την ονομασία με την οποία είναι γνωστό στον φορέα και, αν διαφέρει, την εμπορική ονομασία και την έκδοση.

Κενό

Ένα σύστημα με πολλά ονόματα σε διαφορετικά έγγραφα. Ορίστε ένα και χρησιμοποιήστε το παντού.

«Ψηφιακός Βοηθός Δημοτών» (chatbot στον ιστότοπο του δήμου).

β

Ο σκοπός, το πρόβλημα και το δημόσιο συμφέρον

ΤΙ ΖΗΤΑ Ο ΝΟΜΟΣ, ΜΕ ΑΠΛΑ ΛΟΓΙΑ

Τι θέλετε να πετύχετε με το σύστημα, ποιο πρόβλημα λύνει και ποιο όφελος έχει για το κοινό.



Καλή τεκμηρίωση

Μία πρόταση για το καθένα, με συγκεκριμένα στοιχεία («μειώνει τον χρόνο απάντησης σε ερωτήματα για πιστοποιητικά», όχι «εκσυγχρονίζει την εξυπηρέτηση»).



Κενό

Σκοπός που περιγράφει την τεχνολογία αντί για το πρόβλημα.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ · ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΟΣ

Απαντά σε συχνά ερωτήματα για πιστοποιητικά και δημοτικά τέλη. Πρόβλημα: το τηλεφωνικό κέντρο δεν καλύπτει τον όγκο κλήσεων και οι πολίτες περιμένουν. Δημόσιο συμφέρον: ταχύτερη πληροφόρηση, και χρόνος υπαλλήλων για τις σύνθετες υποθέσεις.

γ

Το χρονοδιάγραμμα λειτουργίας

ΤΙ ΖΗΤΑ Ο ΝΟΜΟΣ, ΜΕ ΑΠΛΑ ΛΟΓΙΑ

Πότε θα λειτουργήσει το σύστημα.

Πότε ξεκινά, αν υπάρχει πιλοτική φάση, πότε επανεξετάζεται. Για σύστημα που ήδη λειτουργεί, από πότε λειτουργεί.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ · ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΟΣ

Πιλοτική λειτουργία τρεις μήνες, επανεξέταση στο τέλος της, ετήσια επανεξέταση στη συνέχεια.

ΤΙ ΖΗΤΑ Ο ΝΟΜΟΣ, ΜΕ ΑΠΛΑ ΛΟΓΙΑ

Ποια δεδομένα συλλέγει, χρησιμοποιεί ή παράγει το σύστημα, και ποια από αυτά είναι προσωπικά.

**Κενό**

Τα δεδομένα που παράγει το σύστημα (βαθμολογίες, κατηγοριοποιήσεις, προσχέδια). Ο νόμος τα ζητά ρητά, και είναι συχνά τα πιο ευαίσθητα.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ · ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΟΣ

Το κείμενο των ερωτήσεων των πολιτών (μπορεί να περιέχει προσωπικά δεδομένα που πληκτρολογεί ο πολίτης)· η βάση γνώσης του δήμου· οι απαντήσεις που παράγει το σύστημα και τα αρχεία καταγραφής των συνομιλιών.

ΤΙ ΖΗΤΑ Ο ΝΟΜΟΣ, ΜΕ ΑΠΛΑ ΛΟΓΙΑ

Τι κάνει το σύστημα και τι όχι, πώς λειτουργεί, και αν στηρίζεται ή μπορεί να στηριχτεί σε μοντέλο γενικού σκοπού, όπως ένα μεγάλο γλωσσικό μοντέλο τρίτου.

**Καλή τεκμηρίωση**

Ζητήστε από τον προμηθευτή την τεκμηρίωσή του και σημειώστε τους περιορισμούς που αναφέρει.

**Κενό**

Οι περιορισμοί. Ένα σύστημα που περιγράφεται μόνο με τις δυνατότητές του δεν μπορεί να εποπτευθεί σωστά.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ · ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΟΣ

Απαντά μόνο από τη βάση γνώσης του δήμου· δεν έχει πρόσβαση σε φακέλους πολιτών. Στηρίζεται σε γλωσσικό μοντέλο γενικού σκοπού τρίτου. Περιορισμοί: μπορεί να δώσει λανθασμένη απάντηση με βεβαιότητα· δεν χειρίζεται αιτήσεις ή πληρωμές.

ΤΙ ΖΗΤΑ Ο ΝΟΜΟΣ, ΜΕ ΑΠΛΑ ΛΟΓΙΑ

Σε ποιες αποφάσεις ή πράξεις συμμετέχει ή βοηθά το σύστημα, και τι είδους είναι.

Εδώ ξεκινά ο σχεδιασμός της εποπτείας.

✓ Καλή τεκμηρίωση

Ένας απλός χάρτης της διαδικασίας, βήμα προς βήμα, που δείχνει για κάθε απόφαση:

1 Τι προτείνει ή παράγει το σύστημα,

2 Ποιος άνθρωπος αποφασίζει, και με ποια πληροφορία μπροστά του,

3 Πόσο εύκολο είναι για αυτόν τον άνθρωπο να διαφωνήσει με το σύστημα, και

4 Τι γίνεται αν δεν διαφωνήσει κανείς.

! Κενό

«Ο υπάλληλος ελέγχει το αποτέλεσμα». Αν ο υπάλληλος εγκρίνει με ένα κλικ και η διαφωνία απαιτεί αιτιολόγηση τριών παραγράφων, η απόφαση την παίρνει στην πράξη το σύστημα.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ · ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΟΣ

Δεν λαμβάνει ούτε υποστηρίζει διοικητικές αποφάσεις. Παρέχει πληροφόρηση. Όταν το ερώτημα αφορά συγκεκριμένη υπόθεση ή το σύστημα δεν βρίσκει απάντηση στη βάση γνώσης, παραπέμπει σε υπάλληλο.

ζ

Κίνδυνοι για δικαιώματα και για ομάδες του πληθυσμού

ΤΙ ΖΗΤΑ Ο ΝΟΜΟΣ, ΜΕ ΑΠΛΑ ΛΟΓΙΑ

Ποιους κινδύνους μπορεί να δημιουργήσει το σύστημα για τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τα συμφέροντα ανθρώπων και νομικών προσώπων. Ο νόμος ζητά ιδιαίτερη προσοχή στις φυλετικές, εθνοτικές, κοινωνικές και ηλικιακές ομάδες, και στα άτομα με αναπηρία ή χρόνιες παθήσεις.

✓ Καλή τεκμηρίωση

Για κάθε ομάδα που μπορεί να επηρεαστεί, μία γραμμή: ποιος είναι ο κίνδυνος, πόσο πιθανός είναι, και τι κάνετε γι' αυτόν. Δύο ερωτήματα που συχνά παραλείπονται:

- **Μπορούν όλοι οι πολίτες να χρησιμοποιήσουν την υπηρεσία;** Ένα chatbot που δεν λειτουργεί με αναγνώστη οθόνης ή με πληκτρολόγιο αποκλείει ακριβώς τις ομάδες που ο νόμος ονομάζει. Οι ιστότοποι και οι εφαρμογές του δημοσίου έχουν ήδη υποχρέωση να είναι προσβάσιμοι.
- **Μπορούν όλοι οι υπάλληλοι που ελέγχουν το σύστημα να το κάνουν;** Αν το εργαλείο ελέγχου δεν λειτουργεί για έναν υπάλληλο που χρησιμοποιεί αναγνώστη οθόνης, η εποπτεία δεν λειτουργεί για τις αποφάσεις που περνούν από εκείνον.

! Κενό

Κίνδυνοι που περιγράφονται γενικά («ενδεχόμενη μεροληψία») χωρίς να λένε ποιον αφορούν και τι γίνεται γι' αυτό.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ · ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΟΣ

Άτομα με αναπηρία: κίνδυνος αποκλεισμού αν η διεπαφή δεν λειτουργεί με αναγνώστη οθόνης ή πληκτρολόγιο· μέτρο: έλεγχος προσβασιμότητας της διεπαφής πριν από τη λειτουργία. Ηλικιωμένοι και όσοι δεν χρησιμοποιούν το διαδίκτυο: το τηλέφωνο και το γκισέ παραμένουν διαθέσιμα. Όλοι: κίνδυνος λανθασμένης πληροφόρησης· μέτρο: βλ. (θ).

η

Η κατηγορία κινδύνου κατά τον Κανονισμό για την ΤΝ

ΤΙ ΖΗΤΑ Ο ΝΟΜΟΣ, ΜΕ ΑΠΛΑ ΛΟΓΙΑ

Σε ποια κατηγορία κινδύνου ανήκει το σύστημα κατά τον Κανονισμό για την ΤΝ, με αιτιολόγηση.

Γράψτε πώς καταλήξατε, όχι μόνο το συμπέρασμα.

ΕΝΑΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΕ ΤΡΙΑ ΒΗΜΑΤΑ:

- 1 Απαγορεύεται;** Ο Κανονισμός απαγορεύει ορισμένες χρήσεις της ΤΝ. Για τους φορείς του δημοσίου, η πιο σχετική είναι η «κοινωνική βαθμολόγηση»: η βαθμολόγηση ανθρώπων με βάση την κοινωνική τους συμπεριφορά ή τα προσωπικά τους χαρακτηριστικά, όταν οδηγεί σε δυσμενή μεταχείρισή τους σε άσχετες καταστάσεις ή σε μεταχείριση αδικαιολόγητη ή δυσανάλογη.
- 2 Είναι υψηλού κινδύνου;** Ελέγξτε αν το σύστημα χρησιμοποιείται σε έναν από τους ευαίσθητους τομείς του Κανονισμού. Για τους φορείς του δημοσίου, οι πιο συχνοί είναι η κρίση για το αν κάποιος δικαιούται δημόσιες παροχές και υπηρεσίες, η εκπαίδευση, η απασχόληση, η μετανάστευση και η δικαιοσύνη. Αν ναι, ελέγξτε αν ισχύει κάποια εξαίρεση, για παράδειγμα αν το σύστημα κάνει μόνο μια στενή διαδικαστική ή προπαρασκευαστική εργασία, και γράψτε γιατί. Ένα σύστημα από αυτούς τους τομείς που δημιουργεί προφίλ ανθρώπων είναι πάντα υψηλού κινδύνου.
- 3 Πρέπει να ενημερώνει τους πολίτες;** Αν το σύστημα επικοινωνεί απευθείας με πολίτες (για παράδειγμα, ένα chatbot), οι πολίτες πρέπει να ξέρουν ότι μιλούν με σύστημα ΤΝ.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ · ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΟΣ

Δεν είναι απαγορευμένη χρήση. Δεν είναι υψηλού κινδύνου: δεν κρίνει αν κάποιος δικαιούται παροχές ούτε χρησιμοποιείται σε άλλον ευαίσθητο τομέα, γιατί δεν συμμετέχει σε αποφάσεις (βλ. στ). Επειδή επικοινωνεί με πολίτες, τους ενημερώνει στην αρχή κάθε συνομιλίας ότι μιλούν με σύστημα ΤΝ.

Τα μέτρα για την ασφαλή λειτουργία

ΤΙ ΖΗΤΑ Ο ΝΟΜΟΣ, ΜΕ ΑΠΛΑ ΛΟΓΙΑ

Τι κάνετε ώστε το σύστημα να λειτουργεί με ασφάλεια.

Εδώ οι περισσότερες δηλώσεις θα γράψουν μια λίστα: ανθρώπινος έλεγχος, καταγραφή, εκπαίδευση προσωπικού. Η διαφορά ανάμεσα σε μια λίστα και σε ένα μέτρο είναι ότι το μέτρο μπορεί να δοκιμαστεί. Η ενότητα 4 δείχνει πώς.



Καλή τεκμηρίωση

Για κάθε μέτρο, τρία πράγματα: τι είναι, ποιος είναι υπεύθυνος, και πώς ξέρετε ότι λειτουργεί.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ · ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΟΣ

Εβδομαδιαίος έλεγχος δείγματος συνομιλιών από το τμήμα εξυπηρέτησης (υπεύθυνος: ο προϊστάμενος του τμήματος). Δοκιμή με 25 ερωτήσεις, από τις οποίες 6 με γνωστή σωστή απάντηση που το σύστημα έδινε λάθος στην αρχή: εντοπίστηκαν και διορθώθηκαν οι 6 στη βάση γνώσης πριν από τη λειτουργία. Κουμπί «Μιλήστε με υπάλληλο» σε κάθε απάντηση. Δυνατότητα άμεσης απενεργοποίησης από τη Διεύθυνση Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Εκτίμηση επιπτώσεων στα θεμελιώδη δικαιώματα, αν χρειάζεται

ΤΙ ΖΗΤΑ Ο ΝΟΜΟΣ, ΜΕ ΑΠΛΑ ΛΟΓΙΑ

Αν χρειάζεται εκτίμηση επιπτώσεων στα θεμελιώδη δικαιώματα, και αν έγινε.

Αν το σύστημα είναι υψηλού κινδύνου επειδή χρησιμοποιείται σε έναν από τους ευαίσθητους τομείς του Παραρτήματος ΙΙΙ, ο φορέας σας πρέπει να κάνει αυτή την εκτίμηση πριν από την πρώτη χρήση, εκτός αν πρόκειται για σύστημα κρίσιμων υποδομών. Αν δεν χρειάζεται, γράψτε γιατί, με παραπομπή στο στοιχείο (η).

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ · ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΟΣ

Δεν απαιτείται: το σύστημα δεν είναι υψηλού κινδύνου (βλ. η).

Εκτίμηση αντικτύπου για την προστασία δεδομένων, αν χρειάζεται

ΤΙ ΖΗΤΑ Ο ΝΟΜΟΣ, ΜΕ ΑΠΛΑ ΛΟΓΙΑ

Αν χρειάζεται εκτίμηση αντικτύπου για την προστασία δεδομένων, και αν έγινε.

Ο Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων (ΥΠΔ) του φορέα ξέρει αν έχει ήδη γίνει. Ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων (ΓΚΠΔ) τη ζητά όταν η επεξεργασία μπορεί να δημιουργήσει υψηλό κίνδυνο για τους ανθρώπους, για παράδειγμα όταν ένα αυτοματοποιημένο σύστημα αξιολογεί συστηματικά

ανθρώπους και με βάση αυτό παίρνονται αποφάσεις με νομικές συνέπειες για αυτούς. Αν το σύστημα χρησιμοποιεί προσωπικά δεδομένα για αποφάσεις που επηρεάζουν ανθρώπους, ρωτήστε τον ΥΠΔ πριν από την υποβολή.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ · ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΟΣ

Κατά την εκτίμηση του Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων δεν απαιτείται, γιατί το σύστημα δεν αξιολογεί πρόσωπα ούτε λαμβάνει αποφάσεις. Οι συνομιλίες διατηρούνται 30 ημέρες και οι πολίτες ενημερώνονται να μην καταχωρούν προσωπικά δεδομένα.

4. Πώς δείχνετε ότι η ανθρώπινη εποπτεία λειτουργεί

Ο νόμος για το Μητρώο δεν χρησιμοποιεί τη φράση «ανθρώπινη εποπτεία». Τα στοιχεία (στ) και (θ), όμως, είναι το σημείο όπου ο φορέας δείχνει αν οι άνθρωποι που ελέγχουν το σύστημα μπορούν πράγματι να το ελέγξουν. Και για τα συστήματα υψηλού κινδύνου, ο Κανονισμός για την ΤΝ ζητά ανθρώπινη εποπτεία με δύο τρόπους: το σύστημα πρέπει να είναι σχεδιασμένο ώστε να μπορούν να το ελέγξουν άνθρωποι, και ο φορέας που το χρησιμοποιεί πρέπει να αναθέσει τον έλεγχο σε ανθρώπους με τις γνώσεις, την εκπαίδευση, την εξουσία και την υποστήριξη που χρειάζονται.

Οι πέντε δυνατότητες

Ο Κανονισμός περιγράφει πέντε πράγματα που πρέπει να μπορούν να κάνουν όσοι ελέγχουν ένα σύστημα υψηλού κινδύνου, στον βαθμό που αρμόζει στο σύστημα και στη χρήση του. Ως ερωτήσεις για τον φορέα σας:

1

Κατανόηση:

Ξέρει ο υπάλληλος τι μπορεί και τι δεν μπορεί να κάνει το σύστημα, και το βλέπει πριν από τη σύσταση;

2

Επίγνωση της τάσης να συμφωνούμε με το σύστημα:

Έχει ο υπάλληλος λόγο και χρόνο να διαφωνήσει, ή η διαδικασία τον σπρώχνει να εγκρίνει;

3

Ερμηνεία:

Μπορεί να καταλάβει γιατί το σύστημα πρότεινε αυτό που πρότεινε;

4

Απόρριψη ή παράκαμψη:

Κοστίζει η απόρριψη μιας σύστασης το ίδιο με την αποδοχή της;

5

Διακοπή:

Υπάρχει τρόπος να σταματήσει το σύστημα, και μπορεί να τον χρησιμοποιήσει κάθε υπάλληλος που έχει ανατεθεί να το εποπτεύει;

Μια δοκιμή που μπορεί να κάνει μια μικρή ομάδα σε μία εβδομάδα

Ο πιο άμεσος τρόπος να μάθετε αν η εποπτεία λειτουργεί είναι να τη δοκιμάσετε με λάθη που γνωρίζετε ότι υπάρχουν.

1

Διαλέξτε 20–30

πραγματικές υποθέσεις που πέρασαν από το σύστημα, ανωνυμοποιημένες ή συνθετικές, ώστε να μην επεξεργάζεστε δεδομένα πολιτών για τη δοκιμή.

2

Σε 5–8 από αυτές, αλλάξτε το αποτέλεσμα του συστήματος

ώστε να είναι λάθος με τρόπους που θα μπορούσαν να συμβούν: λάθος ποσό, λάθος κατηγορία, λάθος ημερομηνία, μια σύσταση που δεν προκύπτει από τον φάκελο.

3

Γράψτε πριν από τη δοκιμή

πόσα λάθη πρέπει να εντοπιστούν για να θεωρηθεί ότι η εποπτεία λειτουργεί.

4

Δώστε τις υποθέσεις στους υπαλλήλους

που ελέγχουν το σύστημα, στο κανονικό περιβάλλον εργασίας, χωρίς να ξέρουν ποιες έχουν αλλαχτεί.

5

Μετρήστε

πόσα λάθη εντοπίστηκαν, πόσες σωστές υποθέσεις απορρίφθηκαν χωρίς λόγο, και πόσο χρόνο πήρε κάθε έλεγχος.

6

Καταγράψτε τι έφταιξε

όπου ένα λάθος πέρασε: η πληροφορία δεν φαινόταν, ο χρόνος δεν έφτανε, η απόρριψη ήταν δύσκολη;

?

Δύο κανόνες. Πρώτον, η δοκιμή μετρά το σύστημα και τη διαδικασία, όχι τους ανθρώπους: δεν βαθμολογείτε υπαλλήλους, και το λέτε από την αρχή. Δεύτερον, τα λάθη που φυτεύετε να μοιάζουν με αυτά που συμβαίνουν στην πράξη, όχι με αυτά που είναι εύκολο να φυτέψετε. Ένα αποτέλεσμα 100% σε εύκολα λάθη δεν σας λέει πολλά.

ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΓΡΑΦΕΤΑΙ ΣΤΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ (Θ):

ΟΧΙ

«Υπάρχει ανθρώπινος έλεγχος»

ΑΛΛΑ

«Σε δοκιμή με X υποθέσεις, οι υπάλληλοι εντόπισαν Y από τα Z λάθη· αλλάξαμε A και B»

5. Υπόδειγμα δήλωσης και συμπληρωμένο παράδειγμα

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ, ΕΝΑ ΑΝΑ ΣΥΣΤΗΜΑ

Τα έντεκα στοιχεία σε μορφή για εκτύπωση και συμπλήρωση

[Κατεβάστε το σε PDF](#)

Το υπόδειγμα θα το βρείτε [σε ξεχωριστή σελίδα](#), έτοιμο για εκτύπωση (ένα ανά σύστημα). Ακολουθεί ένα συμπληρωμένο παράδειγμα για **ένα φανταστικό σύστημα** σε έναν φανταστικό δήμο. Δεν περιγράφει υπαρκτό φορέα ή προϊόν· οι αριθμοί είναι ενδεικτικοί.

Ολόκληρο το παράδειγμα σε έναν πίνακα

Φορέας: Δήμος Παραδείγματος (φανταστικός) · **Υποβάλλει:** ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Στοιχείο	Συμπλήρωση
α) Ονομασία	«Ψηφιακός Βοηθός Δημοτών» (chatbot στον ιστότοπο του δήμου).
β) Σκοπός, πρόβλημα, δημόσιο συμφέρον	Απαντά σε συχνά ερωτήματα για πιστοποιητικά και δημοτικά τέλη. Πρόβλημα: το τηλεφωνικό κέντρο δεν καλύπτει τον όγκο κλήσεων και οι πολίτες περιμένουν. Δημόσιο συμφέρον: ταχύτερη πληροφόρηση, και χρόνος υπαλλήλων για τις σύνθετες υποθέσεις.
γ) Χρονοδιάγραμμα	Πιλοτική λειτουργία τρεις μήνες, επανεξέταση στο τέλος της, ετήσια επανεξέταση στη συνέχεια.
δ) Δεδομένα	Το κείμενο των ερωτήσεων των πολιτών (μπορεί να περιέχει προσωπικά δεδομένα που πληκτρολογεί ο πολίτης)· η βάση γνώσης του δήμου· οι απαντήσεις που παράγει το σύστημα και τα αρχεία καταγραφής των συνομιλιών.
ε) Δυνατότητες και μοντέλα	Απαντά μόνο από τη βάση γνώσης του δήμου· δεν έχει πρόσβαση σε φακέλους πολιτών. Στηρίζεται σε γλωσσικό μοντέλο γενικού σκοπού τρίτου. Περιορισμοί: μπορεί να δώσει λανθασμένη απάντηση με βεβαιότητα· δεν χειρίζεται αιτήσεις ή πληρωμές.
στ) Αποφάσεις	Δεν λαμβάνει ούτε υποστηρίζει διοικητικές αποφάσεις. Παρέχει πληροφόρηση. Όταν το ερώτημα αφορά συγκεκριμένη υπόθεση ή το σύστημα δεν βρίσκει απάντηση στη βάση γνώσης, παραπέμπει σε υπάλληλο.
ζ) Κίνδυνοι για δικαιώματα και ομάδες	Άτομα με αναπηρία: κίνδυνος αποκλεισμού αν η διεπαφή δεν λειτουργεί με αναγνώστη οθόνης ή πληκτρολόγιο· μέτρο: έλεγχος προσβασιμότητας της διεπαφής πριν από τη λειτουργία. Ηλικιωμένοι και όσοι δεν χρησιμοποιούν το διαδίκτυο: το τηλέφωνο και το γκισέ παραμένουν διαθέσιμα. Όλοι: κίνδυνος λανθασμένης πληροφόρησης· μέτρο: βλ. (θ).

Στοιχείο	Συμπλήρωση
η) Κατηγορία κινδύνου	Δεν είναι απαγορευμένη χρήση. Δεν είναι υψηλού κινδύνου: δεν κρίνει αν κάποιος δικαιούται παροχές ούτε χρησιμοποιείται σε άλλον ευαίσθητο τομέα, γιατί δεν συμμετέχει σε αποφάσεις (βλ. στ). Επειδή επικοινωνεί με πολίτες, τους ενημερώνει στην αρχή κάθε συνομιλίας ότι μιλούν με σύστημα TN.
θ) Μέτρα ασφαλούς λειτουργίας	Εβδομαδιαίος έλεγχος δείγματος συνομιλιών από το τμήμα εξυπηρέτησης (υπεύθυνος: ο προϊστάμενος του τμήματος). Δοκιμή με 25 ερωτήσεις, από τις οποίες 6 με γνωστή σωστή απάντηση που το σύστημα έδινε λάθος στην αρχή: εντοπίστηκαν και διορθώθηκαν οι 6 στη βάση γνώσης πριν από τη λειτουργία. Κουμπί «Μιλήστε με υπάλληλο» σε κάθε απάντηση. Δυνατότητα άμεσης απενεργοποίησης από τη Διεύθυνση Ψηφιακής Διακυβέρνησης.
ι) Εκτίμηση θεμελιωδών δικαιωμάτων	Δεν απαιτείται: το σύστημα δεν είναι υψηλού κινδύνου (βλ. η).
ια) Εκτίμηση αντικτύπου (ΓΚΠΔ)	Κατά την εκτίμηση του Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων δεν απαιτείται, γιατί το σύστημα δεν αξιολογεί πρόσωπα ούτε λαμβάνει αποφάσεις. Οι συνομιλίες διατηρούνται 30 ημέρες και οι πολίτες ενημερώνονται να μην καταχωρούν προσωπικά δεδομένα.

6. Τι ακολουθεί

Το Παρατηρητήριο TN

Μπορεί να αντλεί στοιχεία από το Μητρώο και δημοσιεύει τις αναφορές του στον ιστότοπο της Ειδικής Γραμματείας. Οι δηλώσεις σας θα αποτελέσουν μέρος της εικόνας για τη χρήση της TN στο δημόσιο.

2 Δεκεμβρίου 2027

Ξεκινούν οι υποχρεώσεις για τα συστήματα υψηλού κινδύνου στους ευαίσθητους τομείς, όπως οι δημόσιες παροχές και υπηρεσίες, η εκπαίδευση και η απασχόληση.

Ενημέρωση της δήλωσης

Ο νόμος προβλέπει ότι οι πληροφορίες επικαιροποιούνται. Όταν αλλάζει ο σκοπός, τα δεδομένα ή τα μέτρα, ενημερώστε τη δήλωση.

Παράρτημα: το κείμενο του νόμου

Άρθρο 21 παρ. 1-3, ν. 5321/2026 (ΦΕΚ Α' 114/20.07.2026)

1. Στην Ειδική Γραμματεία Τεχνητής Νοημοσύνης και Διακυβέρνησης Δεδομένων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης συστήνεται και λειτουργεί ενιαίο μητρώο συστημάτων ΤΝ (εφεξής: «Μητρώο»), τα οποία χρησιμοποιούνται από φορείς του δημοσίου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143).
2. Κάθε φορέας του δημοσίου τομέα που σκοπεύει να χρησιμοποιήσει σύστημα ΤΝ, υποχρεούται να υποβάλλει, πριν από την έναρξη της λειτουργίας του συστήματος, δήλωση καταχώρισης έργου ΤΝ στο Μητρώο.
3. Στη δήλωση της παρ. 2 περιλαμβάνονται υποχρεωτικά, κατ' ελάχιστον, οι ακόλουθες πληροφορίες:
 - α) η ονομασία του συστήματος,
 - β) ο επιδιωκόμενος σκοπός του συστήματος, συμπεριλαμβανομένου του προβλήματος που αντιμετωπίζεται και του δημόσιου συμφέροντος που εξυπηρετείται μέσω της χρήσης του προτεινόμενου συστήματος,
 - γ) το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα για τη λειτουργία του συστήματος,
 - δ) οι κατηγορίες δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που συλλέγονται, τυγχάνουν επεξεργασίας, εισάγονται στο σύστημα ή παράγονται από αυτό,
 - ε) οι δυνατότητες, τα τεχνικά χαρακτηριστικά και οι παράμετροι λειτουργίας του συστήματος, καθώς και πληροφορίες για τα μοντέλα γενικού σκοπού, τα οποία ενδέχεται να χρησιμοποιηθούν,
 - στ) το είδος και οι κατηγορίες των αποφάσεων που λαμβάνονται ή των πράξεων που εκδίδονται με τη συμμετοχή του συστήματος, ή υποστηρίζονται από αυτό,
 - ζ) οι κίνδυνοι οι οποίοι ενδέχεται να προκύψουν για τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τα έννομα συμφέροντα των φυσικών ή νομικών προσώπων, από τη χρήση του συστήματος, ιδίως για φυλετικές, εθνοτικές, κοινωνικές ή ηλικιακές ομάδες και κατηγορίες του πληθυσμού, όπως είναι τα άτομα με αναπηρία ή χρόνιες παθήσεις,
 - η) η τεκμηριωμένη ταξινόμηση του συστήματος ΤΝ βάσει του Κανονισμού για την ΤΝ, ιδίως εάν πρόκειται για σύστημα ΤΝ υψηλού κινδύνου δυνάμει του άρθρου 6 του ίδιου Κανονισμού,
 - θ) τα μέτρα που λαμβάνονται για την ασφαλή λειτουργία του,
 - ι) η διενέργεια εκτίμησης επιπτώσεων στα θεμελιώδη δικαιώματα του άρθρου 27 του Κανονισμού για την ΤΝ, εφόσον απαιτείται, και
 - ια) η διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου του άρθρου 35 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 [...], εφόσον απαιτείται.

Άρθρο 25 παρ. 2

Οι φορείς του δημοσίου τομέα που πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου χρησιμοποιούν σύστημα ΤΝ υποχρεούνται να υποβάλουν αμελλητί και πάντως όχι πέραν της 31ης.12.2026 δήλωση καταχώρισης έργου ΤΝ στο Μητρώο του άρθρου 21.

Πηγές

1. Ν. 5321/2026, ΦΕΚ Α' 114/20.07.2026, άρθρο 21 (Μητρώο, δήλωση, υποβολή και ενημέρωση), άρθρο 22 (Παρατηρητήριο ΤΝ), άρθρο 25 παρ. 2 (προθεσμία για συστήματα σε χρήση πριν από τον νόμο). [aade.gr \(PDF\)](https://www.aade.gr/sites/default/files/2026-07/%CE%A6%CE%95%CE%9A_%20%CE%91%20_114%20_N_%205321_2026.pdf) (https://www.aade.gr/sites/default/files/2026-07/%CE%A6%CE%95%CE%9A_%20%CE%91%20_114%20_N_%205321_2026.pdf)

2. Ν. 4270/2014, άρθρο 14 παρ. 1 περ. α' (ποιοι φορείς ανήκουν στον δημόσιο τομέα· ισχύουν κείμενο). [taxheaven.gr](https://www.taxheaven.gr/laws/view/index/law/4270/year/2014/article/14/paragraph/1) (<https://www.taxheaven.gr/laws/view/index/law/4270/year/2014/article/14/paragraph/1>)
3. Ν. 5188/2025, ΦΕΚ Α' 49/2025, άρθρο 13 (Υπεύθυνος για τη Χρήση Δεδομένων). [e-nomothesia.gr](https://www.e-nomothesia.gr/kat-nomothesia-genikou-endiapherontos/n-5188-2025.html) (<https://www.e-nomothesia.gr/kat-nomothesia-genikou-endiapherontos/n-5188-2025.html>)
4. Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1689 για την τεχνητή νοημοσύνη: άρθρο 3 σημείο 1 (ορισμός), άρθρο 4 (κατανόηση της ΤΝ), άρθρο 5 (απαγορευμένες πρακτικές), άρθρο 6 και Παράρτημα ΙΙΙ (συστήματα υψηλού κινδύνου), άρθρα 14 και 26 (ανθρώπινη εποπτεία), άρθρο 27 (εκτίμηση επιπτώσεων στα θεμελιώδη δικαιώματα), άρθρο 50 (ενημέρωση των πολιτών). [eur-lex.europa.eu](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:32024R1689) (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:32024R1689>)
5. Κανονισμός (ΕΕ) 2026/1744 (τροποποίηση του Κανονισμού για την ΤΝ), ΕΕ L 24.07.2026· Ευρωπαϊκή Επιτροπή, «AI Omnibus enters into force». [digital-strategy.ec.europa.eu](https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/ai-omnibus-enters-force) (<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/ai-omnibus-enters-force>)
6. Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 (ΓΚΠΔ), άρθρο 35 (εκτίμηση αντικτύπου). [eur-lex.europa.eu](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:32016R0679) (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:32016R0679>)
7. Ν. 4727/2020, Κεφάλαιο Η' (προσβασιμότητα ιστοτόπων και εφαρμογών του δημόσιου τομέα).

Οι πηγές ελέγχθηκαν στις 30 Σεπτεμβρίου 2026.

Παραπομπή και άδεια χρήσης

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΠΕΜΨΕΤΕ

Mantzios, M. (2026). Δήλωση στο Μητρώο Συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης: οδηγός για φορείς του δημοσίου (Έκδοση 1.2). UXellence. <https://doi.org/10.5281/zenodo.23018687>

© 2026 UXellence. Ο οδηγός διατίθεται με την άδεια [Creative Commons Αναφορά Δημιουργού – Μη Εμπορική Χρήση – Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 Διεθνές \(CC BY-NC-ND 4.0\)](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.el) (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.el>). Μπορείτε να τον μοιραστείτε αυτούσιο, με αναφορά στην πηγή. Δεν επιτρέπεται η πώλησή του ούτε η αναδημοσίευσή του σε τροποποιημένη μορφή. Έτσι η καθοδήγηση μένει ακέραιη και δωρεάν για κάθε φορέα. Τα αποσπάσματα του νόμου είναι επίσημα κείμενα και δεν καλύπτονται από την άδεια.

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Χρειάζεστε βοήθεια με τη δήλωση; Η UXellence προσφέρει σταθερού εύρους υποστήριξη για φορείς του δημοσίου, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026.

Τρία πακέτα σταθερής τιμής, από **€1.500 + ΦΠΑ** ανά σύστημα.